

Nr P.6220.7.2021

DECYZJA
o środowiskowych uwarunkowaniach

Na podst. art. 71 ust. 2 pkt 2, art. 75 ust. 1 pkt 4, art. 80 ust. 2, art. 84 ust. 1 i 2 oraz art. 85 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - w skrócie ośu (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 237 z późn. zm.), a także na podst. art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego - w skrócie KPA (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm.);

- po rozpatrzeniu wniosku Spółki Trei Real Estate Poland Sp. z o.o. z dnia 29 listopada 2021 r., uzupełnionego w dniu 06 grudnia 2021 r. w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie trzech budynków handlowo-usługowych (każdy o powierzchni sprzedaży poniżej 2000 m²) z parkingiem, dwoma urządzeniami reklamowymi, stacją transformatorową i infrastrukturą towarzyszącą na działkach nr 1030/9, 1030/11, 1030/12, 1030/14, 1030/15, 1030/16, 1030/18, 1030/6, 1036/1, 515/10, 515/6, 1030/13, 515/2, 1030/1, 1030/19 położonych w Łapach u zbiegu ulic Nilskiego-Łapińskiego i Wodociągowej; w imieniu Inwestora działa Pełnomocnik Pan Stanisław Paniczko,
- po otrzymaniu stanowisk organów współdziałających na temat obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko;

Stwierdzam brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia polegającego na budowie trzech budynków handlowo-usługowych (każdy o powierzchni sprzedaży poniżej 2000 m²) z parkingiem, dwoma urządzeniami reklamowymi, stacją transformatorową i infrastrukturą towarzyszącą na działkach nr 1030/9, 1030/11, 1030/12, 1030/14, 1030/15, 1030/16, 1030/18, 1030/6, 1036/1, 515/10, 515/6, 1030/13, 515/2, 1030/1, 1030/19 położonych w Łapach u zbiegu ulic Nilskiego-Łapińskiego i Wodociągowej.

Charakterystyka przedsięwzięcia stanowi załącznik do niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

Do Burmistrza Łap w dniu 29 listopada 2021 r. wpłynął wniosek Spółki Trei Real Estate Poland Sp. z o.o. w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie trzech budynków handlowo-usługowych z parkingiem, dwoma urządzeniami reklamowymi, stacją transformatorową i infrastrukturą towarzyszącą na działkach nr 1030/9, 1030/11, 1030/12, 1030/14, 1030/15, 1030/16, 1030/18, 1030/6, 1036/1, 515/10, 515/6, 1030/13, 515/2, 1030/1, 1030/19 położonych w Łapach u zbiegu ulic Nilskiego-Łapińskiego i Wodociągowej, wraz z którym Wnioskodawca przedłożył wymagane przepisami dokumenty, w tym kartę informacyjną przedsięwzięcia (w skrócie KIP). Wniosek został uzupełniony w dniu 06 grudnia 2021 r.; w imieniu Inwestora działa Pełnomocnik Pan Stanisław Paniczko.

Teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, położony jest poza formami ochrony przyrody w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie przyrody, zlokalizowany jest jedynie w granicach otuliny Narwiańskiego Parku Narodowego. Teren ten nie jest objęty żadną z form ochrony konserwatorskiej. Dla tego obszaru obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta i gminy Łapy, uchwalony Uchwałą Nr XVI/107/03 Rady Miejskiej w Łapach z dnia 30 grudnia 2003 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 7

poz. 165 z 10 stycznia 2004 r. z późn. zm.) oraz w niewielkiej części (w odniesieniu do działki nr 1036/1) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego osiedla mieszkaniowego "Bociany I" w Łapach, uchwalony Uchwałą Nr XL/362/02 Rady Miejskiej w Łapach z dnia 31 maja 2002 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 26, poz. 658 z 2002 r. z późn. zm.).

Ze względu na rodzaj inwestycja zalicza się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wymienionych w **§ 3 ust. 1 pkt 56 lit. a i pkt 58 lit. a** Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839), a mianowicie:

- **§ 3 ust. 1 pkt 56 lit. a** - *centra handlowe wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż: 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy,*
- **§ 3 ust. 1 pkt 58 lit. a** - *garaże, parkingi samochodowe lub zespoły parkingów, w tym na potrzeby planowanych, realizowanych lub zrealizowanych przedsięwzięć, o których mowa w pkt 52, 54-57 i 59 wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż: 0,2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody,, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 0 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy.*

Z uwagi na powyższe, zgodnie z wymogami ustawowymi Burmistrz Łap pismem z dnia 10 grudnia 2021 r. zwrócił się z prośbą do **Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska** oraz do **PGW Wody Polskie w Białymstoku** o wyrażenie opinii w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia oraz ewentualnej potrzeby i zakresu sporządzenia raportu; przedmiotowe organy swoje stanowiska wyraziły w następującej formie:

- **Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Białymstoku** - po przeanalizowaniu przedłożonego wniosku w drodze **Opinii Nr 276/NZ/2021 znak: NZ.7040.175.2021 z dnia 23 grudnia 2021 r.** wyraził stanowisko, że dla przedmiotowej inwestycji nie istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ponieważ przedsięwzięcie nie będzie szkodliwie oddziaływać na środowisko, w tym na zdrowie i życie ludzi organ podkreślił, że podczas prowadzenia prac związanych z realizacją inwestycji będzie miała miejsce emisja zarówno zorganizowana, jak i niezorganizowana, występująca na placu budowy: gazów wylotowych z silników spalinowych maszyn drogowych i środków transportu, pyłu podczas prac ziemnych i w wyniku ruchu pojazdów po nieutwardzonych nawierzchniach, węglowodorów w czasie układania i utwardzania nawierzchni bitumicznych. W otoczeniu placu budowy dojdzie do wzrostu stężenia zanieczyszczeń powietrza w zakresie gazów spalinowych (szczególnie NOx, SOx, CO₂), produktów ścierania opon oraz klocków i tarcz hamulcowych (zawierających związki metali ciężkich oraz WWA). Hałas emitowany podczas prac budowlanych będzie miał charakter okresowy występujący jedynie do czasu zakończenia inwestycji i związany będzie wyłącznie z pracą wykorzystywanych maszyn i urządzeń oraz ruchem pojazdów ciężarowych. Hałas, którego źródłem będzie praca sprzętu budowlanego oraz środków transportu w czasie budowy posiadać będzie zasięg lokalny, lecz charakteryzować się będzie dużym natężeniem. Oddziaływanie na etapie realizacji inwestycji będzie miało jednak charakter oddziaływania lokalnego, krótkotrwałego i przemijającego. Wymienione uciążliwości mogą być okresowo dokuczliwe.

W trakcie trwania prac budowlanych zostaną zastosowane następujące rozwiązania w celu zminimalizowania powstawania zanieczyszczeń poprzez:

- właściwy dobór maszyn budowlanych o odpowiedniej mocy i niewielkiej emisji zanieczyszczeń oraz hałasu,

- racjonalne użytkowanie maszyn oraz pojazdów,
- przechowywanie paliw, olejów i płynów eksploatacyjnych w szczelnych pojemnikach na utwardzonym podłożu, w wyznaczonym do tego celu miejscu,
- ograniczenie czasu pracy urządzeń tylko do pory dziennej w godzinach od 6⁰⁰ do 22⁰⁰,
- stosowanie odpowiednich materiałów oraz surowców, a także oszczędne gospodarowanie materiałami budowlanymi,
- segregowanie odpadów budowlanych,
- utrzymywanie porządku na placu budowy,
- odpowiednie zabezpieczenie terenu budowy,
- zapewnienie zaplecza sanitarnego dla pracowników (przenośne toalety),
- zaplecze budowy będzie znajdować się na terenie utwardzonym, zabezpieczonym warstwą o minimalnym stopniu przepuszczalności.

W fazie eksploatacji przedsięwzięcia dojdzie do emisji hałasu oraz zanieczyszczeń do środowiska. Źródła emisji hałasu stanowią: ruch samochodowy na parkingach i drogach oraz praca centrali wentylacyjnej nawiewno-wywiewnej. Ruch samochodów osobowych ograniczony będzie tylko do pory dziennej. Natężenie hałasu związane z przedsięwzięciem będzie mało odczuwalne, zwłaszcza w ciągu dnia, kiedy to tło otoczenia jest stosunkowo wysokie (przemysłowa część miasta). Biorąc pod uwagę:

- charakter terenów wokół przedsięwzięcia,
- dobrą izolacyjność akustyczną obiektów budowlanych (płyty warstwowe z rdzeniem poliuretanowym o izolacyjności min. 25dB),
- lokalizację źródeł hałasu (na dachu obiektu),
- spadek emisji hałasu wraz z odległością,
- analizę emisji hałasu dla zbliżonych inwestycji związanych z obiektami handlowo-usługowymi,

można założyć, iż nie dojdzie do przekroczenia norm akustycznych dla najbliższych terenów z zabudową mieszkaniową jednorodziną (50 dB w dzień i 40 dB w nocy) i emisja hałasu z terenu inwestycji nie wpłynie na pogorszenie klimatu akustycznego w jej obrębie oraz w obrębie terenów chronionych akustycznie.

Na wielkość emisji gazów oraz pyłów do środowiska składa się emisja pochodząca ze źródeł komunikacyjnych oraz ze źródeł spalania paliw, zanieczyszczenia pochodzą również z eksploatacji pojazdów; emisja z ruchu pojazdów po terenie inwestycji jest emisją nieorganizowaną i nie przekroczy wartości dopuszczalnych. Dodatkowo w okresie zimowym wystąpić może emisja z central grzewczo-wentylacyjnych. Przy założonym zapotrzebowaniu na paliwo oraz otrzymanych wynikach obliczeń wielkości emisji przyjęto, iż nie będzie dochodzić do przekroczenia wartości dopuszczalnych oraz wartości odniesienia dla substancji, dla których te wartości zostały określone poza teren, do którego inwestor posiada tytuł prawny.

Opierając się na przeanalizowanych oddziaływaniach na środowisko dla zbliżonych inwestycji polegających na budowie obiektów handlowo-usługowych organ podkreślił, iż można założyć, że ten rodzaj inwestycji nie oddziałuje negatywnie na środowisko, w tym na powietrze atmosferyczne. Ponadto zmniejszenie uciążliwości oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji zostanie zapewnione poprzez:

- właściwą organizację systemu pracy,
- ograniczenie czasu pracy urządzeń do minimum,
- montaż urządzeń wentylacyjno-klimatyzacyjnych o odpowiedniej wydajności, posiadające stosowne atesty o normatywnym poziomie hałasu,
- centrale wentylacyjne będą posadowione na dachu z dala od okien, co ograniczać będzie dyskomfort związany z użytkowaniem obiektu,

- dodatkowo hałas emitowany przez centrale może być tłumiony w wyniku zastosowania odpowiedniej konstrukcji wsporczej na dach w celu redukcji wibracji i hałasu oraz chroniąc podłoże przed uszkodzeniami mechanicznymi,
- utrzymywanie obiektów w należytym stanie technicznym i estetycznym,
- kontrolę stanu technicznego instalacji i urządzeń,
- utwardzenie dróg dojazdowych i parkingów w celu eliminacji nieorganizowanej emisji pyłowej ze środków transportu,
- ścieki socjalno-bytowe odprowadzane będą do miejskiej kanalizacji sanitarnej,
- wody opadowe z dachów oraz z terenów utwardzonych zanieczyszczonych (parkingów i dróg dojazdowych) będą oczyszczane w separatorze substancji ropopochodnych w celu ograniczenia substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz odprowadzane do miejskiej kanalizacji deszczowej,
- utwardzenie i odpowiednie ukształtowanie nawierzchni utwardzonej zapewni spływ wód opadowych i roztopowych w kierunku wpustów kanalizacji deszczowej,
- odpady będą magazynowane w miejscach oznaczonych i przystosowanych do magazynowania odpadów w sposób selektywny, w szczelnych pojemnikach/zbiornikach/kontenerach w miejscach do tego przeznaczonych, a ich ilość będzie ograniczona do minimum.

W ocenie organu proponowane rozwiązania zapewnią dotrzymanie obowiązujących obecnie standardów ekologicznych i realizacja przedsięwzięcia nie spowoduje znaczących oddziaływań na poszczególne elementy środowiska i nie będzie powodować przekroczeń standardów jakości środowiska. Uwzględniając powyższe organ postanowił, jak w sentencji opinii.

- **Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku** - w drodze **Postanowieniu znak: WOOS.4220.586.2021.JC z dnia 22 grudnia 2021 r.** również wyraził opinię, że dla przedmiotowego przedsięwzięcia nie istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Organ podkreślił, że na etapie realizacji przedsięwzięcia mogą wystąpić negatywne oddziaływania hałasu związane z prowadzeniem prac budowlanych, ale oddziaływanie te będą miały charakter krótkotrwały i odwracalny i ustaną wraz z zakończeniem robót. W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko do prowadzenia prac budowlanych wykorzystany będzie sprawny technicznie sprzęt, odpowiednie materiały oraz surowce. Odpady będą selektywnie gromadzone w przystosowanych do tego pojemnikach, minimalizując ewentualne przedostawanie się zanieczyszczeń do środowiska. Ograniczony zostanie czas pracy urządzeń tylko do pory dziennej, zaplecze budowy będzie znajdować się na terenie utwardzonym, zostanie zapewnione także zaplecze sanitarne dla pracowników (przenośne toalety).

Na etapie eksploatacji przedsięwzięcia zamontowane zostaną urządzenia wentylacyjno-klimatyzacyjne o odpowiedniej wydajności, posiadające stosowne atesty o normatywnym poziomie hałasu. Ścieki socjalno-bytowe odprowadzane będą do miejskiej kanalizacji sanitarnej, wody opadowe z dachów oraz z terenów utwardzonych zanieczyszczonych (parkingów i dróg dojazdowych) odprowadzane będą do miejskiej kanalizacji deszczowej, po uprzednim oczyszczeniu w separatorze substancji ropopochodnych. Będzie również prowadzona selektywna gospodarka wytwarzanymi odpadami. Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenie otuliny Narwiańskiego Parku Narodowego, natomiast w odległości ok. 670 m znajduje się NPN i obszary Natura 2000 tj. Narwiańskie Bagna oraz Bagienna Dolina Narwi. Planowana inwestycja nie będzie negatywnie oddziaływać na te obszary w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono te obszary.

Inwestycja zarówno w fazie realizacji, jak i eksploatacji nie spowoduje przekroczenia dopuszczalnych norm w zakresie emisji substancji i energii do środowiska. W ocenie organu przedsięwzięcie nie wpłynie negatywnie na klimat i jego zmiany, a z uwagi na lokalizację poza terenami narażonymi na ryzyko powodzi oraz osuwisk mas ziemnych nie jest ono szczególnie narażone na klęski żywiołowe i warunki ekstremalne (susze, wiatry). Nie wpłynie również negatywnie na lokalny krajobraz, ponieważ jest zlokalizowane w bliskim sąsiedztwie terenów zabudowanych. Nie będzie powodować kumulacji oddziaływań z innymi przedsięwzięciami, a w wyniku jego realizacji nie istnieje ryzyko wystąpienia katastrofy naturalnej i budowlanej.

Biorąc pod uwagę usytuowanie, rodzaj i skalę przedsięwzięcia, w ocenie organu jego realizacja i eksploatacja nie będzie stanowiła znacznej uciążliwości, a jego oddziaływanie będzie miało zasięg lokalny. Po przeanalizowaniu całości materiału dowodowego organ stwierdził, że odstąpienie od obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko jest uzasadnione.

- **Dyrektor Zarządu Zlewni Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Białymstoku** - w drodze Opinii z dnia 27 grudnia 2021 r. (data wpływu do organu: 30.12) znak: BI.ZZŚ.2.4360.379.2021.UM także nie stwierdził potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko; analizując materiał dowodowy organ podkreślił, że przedsięwzięcie będzie realizowane poza miejscem występowania obszarów wodno-błotnych, innych o płytkim zaleganiu wód podziemnych, w tym siedlisk łęgowych oraz ujść rzek, poza obszarami ochronnymi zbiorników wód śródlądowych oraz obszarami przylegającymi do jezior, poza obszarami górskimi, a także poza obszarami głównych zbiorników wód podziemnych GZWP; w zasięgu planowanej inwestycji nie występują obszary objęte ochroną oraz strefy ochronne ujęć wody.

Planowana inwestycja znajduje się poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu art. 16 pkt 34 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.).

Przedmiotowe przedsięwzięcie zlokalizowane jest w zlewni jednolitej części wód powierzchniowych Regionu Wodnego Środkowej Wisły:

- „Awissa” kod: PLRW20001726157499 określono jako naturalna część wód, stan oceniony został jako zły, a z oceny stanu wynika, iż jest ona zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celem środowiskowym, określonym dla ww jednolitej części wód zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911) jest głównie osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i utrzymanie dobrego stanu chemicznego. Ponieważ w w/w zlewni JCWP występuje presja komunalna, przemysłowa i nierozpoznana, w programie działań zaplanowano działanie obejmujące przegląd pozwoleń wodnoprawnych (przegląd pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi przez użytkowników w zlewni JCWP z uwagi na zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych), mające na celu szczegółowe rozpoznanie i w rezultacie ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dobrego stanu. W zlewni występuje także presja rolnicza. Z uwagi jednak na czas niezbędny do wdrożenia tego działania, następnie konkretnych działań naprawczych, w programie działań zaplanowano wszystkie możliwe działania mające na celu ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia tego działania, następnie konkretnych działań naprawczych a także okres niezbędny, aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027. Z uwagi na występowanie presji komunalnej w programie działań za-

planowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które są wystarczające, aby zredukować tę presję w zakresie niezbędnym do osiągnięcia dobrego stanu,

- „Narew od Lizy do Biebrzy” kod: PLRW20002426199 określono jako naturalna część wód, stan oceniony został jako zły, a z oceny stanu wynika, iż jest ona zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celem środowiskowym, określonym dla ww jednolitej części wód zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911) jest głównie osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja zadań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowania krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych.

Ponadto planowane przedsięwzięcie położone jest w obrębie jednolitej części wód podziemnych PLGW200052, której stan oceniony został jako dobry, a z oceny stanu wynika, że jest ona niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celem środowiskowym dla JCWPd jest zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń, zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu, ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnienie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód.

Jak wynika z karty informacyjnej przedsięwzięcia, zarówno na etapie jego realizacji, jak i eksploatacji w celu ochrony środowiska gruntowo-wodnego zostanie przeprowadzonych szereg działań minimalizujących negatywny wpływ na środowisko, w tym m.in. zostanie użyty zostanie sprawny technicznie sprzęt budowlany zgodnie z jego przeznaczeniem. Przechowywanie paliw, olejów i płynów eksploatacyjnych odbywać się będzie w szczelnych pojemnikach na utwardzonym podłożu, w wyznaczonym do tego miejscu. Zaplecze budowy będzie znajdować się na utwardzonym terenie i zostanie wyposażone w przenośne sanitariaty, które będą sukcesywnie opróżniane przez specjalistyczne podmioty. Odpady wytworzone zarówno w trakcie prowadzenia robót, jak i na etapie eksploatacji będą zagospodarowane zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie gospodarki odpadami. Planowana inwestycja będzie zaopatrzona w wodę z sieci wodociągowej, a ścieki wytworzone w fazie eksploatacji będą odprowadzane do kanalizacji miejskiej. Wody opadowe z dachów oraz z terenów utwardzonych zanieczyszczonych (parkingów i dróg dojazdowych) odprowadzane będą do miejskiej kanalizacji deszczowej, po uprzednim oczyszczeniu w separatorze substancji ropopochodnych.

Biorąc pod uwagę rodzaj, skalę i usytuowanie przedsięwzięcia, a także planowane do zastosowania rozwiązania chroniące środowisko gruntowo-wodne organ uznał, że planowane przedsięwzięcie nie będzie negatywnie oddziaływać na stan wód w/w części jednolitych wód powierzchniowych i podziemnych, a także nie będzie kolidować z realizacją celów środowiskowych określonych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) oraz jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). Po przeanalizowaniu całości materiału w przedmiotowej sprawie organ stwierdził, że odstępianie od obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko jest uzasadnione.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz uwzględniając łącznie kryteria, o których mowa w art. 63 ust. 1 cyt. ustawy, odnoszące się do rodzaju, skali i charakterystyki przedsięwzięcia, jego usytuowania - z uwzględnieniem możliwego zagrożenia dla środowiska, w szczególności przy istniejącym użytkowaniu terenu, zdolności samooczyszczania się środowiska i odnawiania się zasobów naturalnych, walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz rodzaju, cechach i skali możliwego oddziaływania - Burmistrz Łap stwierdził, że:

- a) ze względu na rodzaj inwestycja zalicza się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 56 lit. a i pkt 58 lit. a; inwestycja będzie realizowana na terenie działek położonych w Łapach u zbiegu ulic Nilskiego-Łapińskiego i Wodociągowej i polegać będzie na budowie trzech budynków handlowo-usługowych z zespołem parkingów (ilość miejsc postojowych będzie dostosowana do potrzeb obsługi inwestycji), dwoma urządzeniami reklamowymi, stacją transformatorową i infrastrukturą towarzyszącą, w tym budową dróg; całkowita powierzchnia terenu inwestycji wynosi ok. 2,21 ha, a planowana powierzchnia zabudowy budynków oraz stacji transformatorowej wyniesie ok. 0,65 ha, przy czym powierzchnia sprzedaży każdego z budynków nie przekroczy 2000 m²; w obrębie planowanego przedsięwzięcia wstępnie zakłada się instalację stacji do ładowania samochodów elektrycznych; planuje się zasilanie inwestycji w energię elektryczną, gaz ziemny z sieci (dopuszcza się inne alternatywne źródła ogrzewania, przy wykorzystaniu ekologicznych źródeł energii), wodę z sieci wodociągowej, ścieki bytowe będą odprowadzane do kanalizacji miejskiej; wody opadowe po wstępnym podczyszczeniu w separatorze substancji ropopochodnych będą odprowadzone do miejskiej kanalizacji deszczowej; poza w/w dopuszcza się budowę sieci i urządzeń oraz budowli towarzyszących niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania przedsięwzięcia; dostęp do drogi publicznej za pośrednictwem istniejących zjazdów; ewentualna przebudowa zjazdów lub budowa nowych wymaga uzgodnienia z zarządcą drogi; docelowo obsługa komunikacyjna tego terenu ulegnie zmianie, z uwagi na planowaną przebudowę węzła komunikacyjnego, spowodowaną modernizacją linii kolejowej E75,
- b) planowane przedsięwzięcie nie jest powiązane z innymi przedsięwzięciami i nie przyczyni się do kumulowania oddziaływań przedsięwzięć znajdujących się na obszarze, na który oddziaływać będzie przedsięwzięcie,
- c) w trakcie realizacji przedsięwzięcia będą wykorzystywane zasoby naturalne takie jak woda, kruszywo; inwestycja nie wpłynie negatywnie na bioróżnorodność, ponieważ na terenie, na którym będzie realizowana, nie stwierdzono występowania gatunków roślin chronionych lub przebywania czy gniazdowania zwierząt chronionych,
- d) przedmiotowe przedsięwzięcie przy uwzględnieniu używanych substancji i stosowanych technologii nie stwarza ryzyka wystąpienia poważnej awarii - przedsięwzięcie nie zalicza się do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (Dz. U. z 2016 r. poz. 138),
- e) nie wystąpią zagrożenia dla zdrowia ludzi wynikające z planowanych emisji, ponieważ emisje te nie przekroczą dopuszczalnych norm, określonych przepisami szczególnymi; na etapie realizacji przedsięwzięcia wystąpi emisja hałasu oraz emisje pyłów i gazów do powietrza, emisje te będą jednak krótkotrwałe i przemijające; obszerna analiza w tym zakresie jest zawarta w opinii PPIS z dnia 23 grudnia 2021 r., co znalazło stosowne odzwierciedlenie w treści niniejszej decyzji,

- f) przedsięwzięcie jest inwestycją o znaczeniu lokalnym; ze względu na skalę i usytuowanie nie wpłynie negatywnie na klimat i jego zmiany, a z uwagi na lokalizację planowanego przedsięwzięcia (poza terenami narażonymi na ryzyko powodzi oraz osuwisk mas ziemnych) inwestycja nie jest szczególnie narażona na klęski żywiołowe i warunki ekstremalne, a także nie spowoduje znaczących zmian w krajobrazie, ponieważ będzie realizowana na terenie zurbanizowanym, którego sąsiedztwo stanowią:
- od północy - tory kolejowe, z czynną linią E75, aktualnie modernizowaną, dalej droga wojewódzka nr 682 oraz dostępne z tej drogi tereny komercyjne (w tym obiekty handlowe i usługowe),
 - od południa - myjnia samochodowa, ogródki działkowe oraz zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
 - od wschodu - tereny komercyjne, w tym: betoniarnia, skład węgla, sprzedaż części samochodowych,
 - od zachodu - ulica Nilskiego-Łapińskiego; po jej drugiej stronie sklep spożywczo-przemysłowy „Arhelan”, zespół garaży przy torach kolejowych;
- g) realizacja przedsięwzięcia nie stanowi zagrożenia dla środowiska, w tym również przy istniejącym użytkowaniu terenu, zdolności samooczyszczania się środowiska i odnawiania się zasobów naturalnych, walorów przyrodniczych i krajobrazowych,
- h) przedsięwzięcie nie będzie realizowane na obszarach, dla których standardy jakości środowiska zostały przekroczone, na obszarach o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne oraz na obszarach ochrony uzdrowiskowej,
- i) przedsięwzięcie nie jest zlokalizowane na obszarach wodno-błotnych, na obszarach przylegających do jezior i obszarów wybrzeży, na terenach górskich lub leśnych czy innych obszarach objętych ochroną, w tym w strefie ochronnej ujęć wód i obszarach ochronnych zbiorników wód śródlądowych; nie leży również na obszarach wymagających specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt lub ich siedlisk lub na terenie siedlisk objętych ochroną, w tym na obszarach Natura 2000 oraz na pozostałych formach ochrony przyrody; zlokalizowane jest natomiast na terenie otuliny Narwiańskiego Parku Narodowego, w odległości ok. 670 m znajduje się Narwiański Park Narodowy i obszary Natura 2000: Narwiańskie Bagna oraz Bagienna Dolina Narwi; planowana inwestycja nie będzie negatywnie oddziaływać na te obszary w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono te obszary, co potwierdził organ właściwy w tym zakresie, tj. RDOŚ w Białymstoku w drodze Postanowienia znak: WOOS.4220.586.2021.JC z dnia 22 grudnia 2021 r.,
- j) teren przedsięwzięcia zlokalizowany jest w zlewni jednolitej części wód powierzchniowych obszaru dorzecza Wisły: „Awissa” kod: PLRW20001726157499 oraz „Narew od Lizy do Biebrzy” o kodzie: PLRW20002426199, a także w zlewni jednolitej części wód podziemnych PLGW200052; Dyrektor Zarządu Zlewni w Białymstoku PGW Wody Polskie w Opinii znak: BI.ZZŚ.2.4360.379.2021.UM z dnia 27 grudnia 2021 r., której treść została obszernie przytoczona w uzasadnieniu niniejszej decyzji stwierdził, że planowane przedsięwzięcie nie będzie kolidować z realizacją celów środowiskowych określonych dla ww. jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) oraz jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), a zatem nie będzie miała negatywnego wpływu na stan wód oraz osiągnięcie celów środowiskowych określonych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły,
- k) gospodarka odpadami będzie prowadzona w sposób selektywny, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami; odpady powstające na etapie przygotowania i realizacji inwestycji będą wynikiem przygotowania terenu pod budowę, budową budynków i ich wyposażeniem, budową infrastruktury technicznej oraz zaspokojeniem potrzeb socjalno-bytowych osób zatrudnionych przy budowie; na etapie realizacji inwe-

stycji powstawać będą typowe odpady dla obiektów handlowych czy użyteczności publicznej, tj. folia opakowaniowa, kartony, makulatura i niewielka ilość odpadów bytowych zmieszanych; odpady te będą magazynowane w specjalnie do tego wyznaczonych miejscach, które będą przechowywane w sposób zapewniający ochronę środowiska oraz bezpieczeństwa ludzi, w związku z czym nie wpłyną negatywnie na sąsiadujące tereny,

- 1) przedsięwzięcie będzie miało zasięg lokalny (brak transgranicznego oddziaływania) i nie będzie stanowić znacznej uciążliwości dla mieszkańców zarówno w fazie realizacji, jak i późniejszej eksploatacji, tym bardziej, że Inwestor na obu etapach zaplanował szereg działań mających na celu ograniczenie możliwości oddziaływania, które zostały obszernie wymienione w treści niniejszej decyzji (w stanowiskach organów współdziałających).

Jak z powyższego wynika, realizacja wnioskowanego przedsięwzięcia nie będzie stanowić zagrożenia dla środowiska, nie będzie powodować kumulacji oddziaływań z innymi przedsięwzięciami, a w wyniku jego eksploatacji nie istnieje ryzyko wystąpienia katastrofy naturalnej i budowlanej. Przedsięwzięcie nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na spójność i integralność obszarów Natura 2000, a także nie wpłynie negatywnie na krajobraz. Oddziaływanie planowanego zamierzenia będzie miało zasięg lokalny (brak transgranicznego oddziaływania) i krótkotrwały, związany głównie z czasem realizacji prac budowlanych.

Ponieważ w ramach przedsięwzięcia planowana jest budowa trzech obiektów handlowo-usługowych o powierzchni sprzedaży każdego z nich poniżej 2000 m² należy stwierdzić, że inwestycja jest zgodna z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta i gminy Łapy, uchwalonego Uchwałą Nr XVI/107/03 Rady Miejskiej w Łapach z dnia 30 grudnia 2003 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 7, poz. 165 z 10 stycznia 2004 r. z późn. zm.), ponieważ przedmiotowe działki położone są na terenie przeznaczonym pod zakłady produkcyjne obsługi transportu kolejowego oraz inne zakłady produkcyjne, rzemieślnicze, bazy, składy i magazyny oraz usługi funkcjonujące na obszarze; dopuszcza się zmianę istniejącej funkcji na inne cele. Teren ten jest oznaczony symbolem 44PP i w całości jest położony w otulinie Narwiańskiego Parku Narodowego. Działka nr 1036/1, stanowiąca niewielką część terenu inwestycji, położona na jej obrzeżu, jest przeznaczona pod pas drogowy ulicy Wodociągowej i jest objęta miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego osiedla mieszkaniowego "Bociany I" w Łapach, uchwalonym Uchwałą Nr XL/362/02 Rady Miejskiej w Łapach z dnia 31 maja 2002 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 26, poz. 658 z 2002 r. z późn. zm.).

Jak z powyższego wynika, spełniony jest wymóg, o którym mowa w art. 80 ust. 2 ustawy ośu w zakresie zgodności planowanego przedsięwzięcia z ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Podkreślić należy, że dotychczas na przedmiotowym terenie funkcjonowała stolarnia, która wraz z upadkiem Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego zmieniła nie tylko właściciela, ale wielokrotnie także swoją funkcję i była wykorzystywana na różne cele komercyjne, w tym handlowe i usługowe. Z uwagi na stan techniczny obiekt ten został rozebrany. W słowniczku planu wskazano, że pod pojęciem usługi komercyjne należy rozumieć działalność usługową przynoszącą dochód, pod pojęciem obiekty usługowe lub produkcyjne nieuciążliwe dla środowiska należy rozumieć taką działalność, której strefa uciążliwości określona odrębnymi przepisami mieści się w granicach własnej działki i działalność ta nie pogarsza stanu środowiska przyrodniczego, a pod pojęciem przeznaczenia dopuszczalnego lub uzupełniającego należy rozumieć rodzaje przeznaczenia inne niż podstawowe, które uzupełniają lub wzbogacają przeznaczenie podstawowe. W ocenie tut. organu powstanie nowych obiektów handlowo-usługowych o powierzchni sprzedaży poniżej 2000 m² każdy mieści się w ustaleniach planu i nie wprowadzi uciążliwości dla terenów sąsiednich, a także nie pogorszy stanu środowiska przyrodniczego, co również potwierdziły stanowiska organów współdziałających.

Ponieważ w przedmiotowym postępowaniu nie została przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko, mając na uwadze powyższe oraz charakter planowanej inwestycji, a także uwzględniając opinie organów współdziałających (RDOŚ, PPIS i PGW Wody Polskie), stwierdziłem brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia, stosownie do treści art. 84 ust. 1 ustawy ośu. Z przedłożonej dokumentacji wynika, że nie dojdzie do przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu na granicy najbliższych terenów o normowanym poziomie hałasu tj. brak przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu 50 dBA w porze dnia oraz 40 dBA w porze nocy. Ponadto ograniczenie oddziaływań na środowisko będzie możliwe poprzez zastosowanie przez wykonawcę szeregu rozwiązań minimalizujących wpływ inwestycji na środowisko zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji przedsięwzięcia.

Podkreślić należy, że w trakcie prowadzonego postępowania na żadnym etapie nie wpłynęły jakiegokolwiek uwagi i zastrzeżenia od stron postępowania; z uwagi na fakt, że liczba stron przekracza 10, stosownie do dyspozycji wynikającej z art. 49 KPA, w związku z art. 74 ust. 3 ustawy ośu, o wszczęciu postępowania w przedmiotowej sprawie oraz o możliwości składania uwag i wniosków poinformowano strony w drodze obwieszczenia z dnia 12 grudnia 2021 r., natomiast o możliwości zapoznania się ze zbrany materiałem dowodowym, w tym ze stanowiskami organów współdziałających (PPIS, RDOŚ i PGW Wody Polskie) oraz o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów w drodze obwieszczenia z dnia 31 grudnia 2021 r.

Reasumując należy stwierdzić, że realizacja inwestycji nie narusza żadnych przepisów szczególnych, w tym ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w toku postępowania uzyskano niezbędne stanowiska organów współdziałających, brak jest zatem podstaw prawnych do wydania decyzji odmownej.

Mając na uwadze powyższe postanowiłem, jak w sentencji decyzji.

P o u c z e n i e

- 1) Decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku w sprawie wydanie decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ośu oraz zgłoszenia, o którym mowa w art. 72 ust. 1a; złożenie wniosku lub dokonanie zgłoszenia powinno nastąpić w terminie 6 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna - art. 72 ust. 3.
- 2) Złożenie wniosku lub dokonanie zgłoszenia może nastąpić w terminie 10 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna, o ile strona, która złożyła wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, lub podmiot, na który została przeniesiona ta decyzja, otrzymali, przed upływem terminu, o którym mowa w art. 72 ust. 3, od organu, który wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach w pierwszej instancji, stanowisko, że aktualne są warunki realizacji przedsięwzięcia określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub postanowieniu, o którym mowa w art. 90 ust. 1, jeżeli było wydane. Zajęcie stanowiska następuje na wniosek uwzględniający informacje na temat stanu środowiska i możliwości realizacji warunków wynikających z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub postanowienia, o którym mowa w art. 90 ust. 1, jeżeli było wydane. Wniosek, o którym mowa w zdaniu drugim, składa się do organu nie wcześniej niż po upływie 5 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna. Zajęcie stanowiska następuje w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie (art. 72 ust. 4 i 4a).
- 3) Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wiąże organy (art. 86):
 - wydające decyzje określające warunki korzystania ze środowiska w zakresie, w jakim ma być uwzględniona przy wydawaniu tych decyzji,
 - wydające decyzje, o których mowa w art. 72 ust. 1,
 - przyjmujące zgłoszenia, o których mowa w art. 72 ust. 1a.

- 4) Wykonanie warunków decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, które nie zostały uwzględnione w decyzjach, o których mowa w art. 86 ustawy ośu, podlega egzekucji administracyjnej w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, o ile przedsięwzięcie jest realizowane (art. 86c).
- 5) Do zmiany decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach stosuje się odpowiednio przepisy o wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przepis art. 155 KPA stosuje się odpowiednio - z zastrzeżeniem, że zgodę wyraża wyłącznie strona, która złożyła wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub podmiot, na którego została przeniesiona ta decyzja (art. 87).

- x -

- o Od niniejszej decyzji służy odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Białymstoku 15-213, ul. Mickiewicza 3, za moim pośrednictwem w terminie czternastu dni od dnia jej doręczenia.
- o W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję - art. 127a § 1 KPA.
- o Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna - art. 127a § 2 KPA.

Zał. x 1 (Charakterystyka przedsięwzięcia)

Otrzymują:

- 1) Pan Stanisław Paniczko - Pełnomocnik Inwestora
- 2) Strony - w trybie art. 49 KPA
- 3) A/a

Do wiadomości:

- 1) *Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
ul. Dojlidy Fabryczne 23, 15-554 Białystok*
- 2) *Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
ul. Warszawska 57A, 15-062 Białystok*
- 3) *Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Dyrektor Zarządu Zlewni w Białymstoku
ul. Handlowa 6, 15-399 Białystok*

BURMISTRZ
Krzysztof Gołaszewski

CHARAKTERYSTYKA PRZEDSIĘWZIĘCIA INWESTYCYJNEGO

Przedmiotowe przedsięwzięcie polegać będzie na budowie trzech budynków handlowo-usługowych każdy o powierzchni sprzedaży poniżej 2000 m² wraz z zespołem parkingów, dwoma urządzeniami reklamowymi, stacją transformatorową i infrastrukturą towarzyszącą na działkach nr 1030/9, 1030/11, 1030/12, 1030/14, 1030/15, 1030/16, 1030/18, 1030/6, 1036/1, 515/10, 515/6, 1030/13, 515/2, 1030/1, 1030/19 położonych w Łapach u zbiegu ulic Nilskiego-Łapińskiego i Wodociągowej.

Całkowita powierzchnia terenu inwestycji wynosi ok. 2,21 ha, a planowana powierzchnia zabudowy budynków oraz stacji transformatorowej wyniesie ok. 0,65 ha, przy czym powierzchnia sprzedaży (zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 741 z późn. zm.) stanowiąca część ogólnodostępnej powierzchni każdego obiektu handlowego stanowiącego całość techniczno-użytkową, przeznaczona do sprzedaży detalicznej, z której odbywa się bezpośrednia sprzedaż towarów (bez wliczania do niej powierzchni usług i gastronomii oraz powierzchni pomocniczej, do której zalicza się powierzchnie magazynów, biur, komunikacji, ekspozycji wystawowej itp.) nie przekroczy 2000 m². W przedmiotowych budynkach znajdują się takie sklepy jak: sklep spożywczy Lidl, supermarket, drogerie oraz sklepy odzieżowo-przemysłowe, a także liczne usługi, których charakter na obecnym etapie nie jest znany; dodatkowo w obrębie planowanego przedsięwzięcia wstępnie zakłada się instalację stacji do ładowania samochodów elektrycznych. Planuje się zasilanie inwestycji w energię elektryczną, gaz ziemny z sieci (dopuszcza się inne alternatywne źródła ogrzewania, przy wykorzystaniu ekologicznych źródeł energii), wodę z sieci wodociągowej, ścieki bytowe będą odprowadzane do kanalizacji miejskiej; wody opadowe po wstępnym podczyszczeniu w separatorze substancji ropopochodnych będą odprowadzone do miejskiej kanalizacji deszczowej.

Obszar pod planowaną inwestycję stanowią tereny zurbanizowane, z dostępem do drogi publicznej za pośrednictwem istniejących zjazdów; ewentualna przebudowa zjazdów lub budowa nowych wymaga uzgodnienia z zarządcą drogi. Docelowo obsługa komunikacyjna tego terenu ulegnie zmianie, z uwagi na planowaną przebudowę węzła komunikacyjnego, spowodowaną modernizacją linii kolejowej E75.

Przedsięwzięcie nie wymaga rozbiórki oraz wycinki drzew i krzewów. Zakłada się, że prace budowlane będą realizowane zgodnie z projektem budowlanym, w porze dziennej przy zastosowaniu specjalistycznego sprzętu budowlanego (okazjonalnie ręcznie), a zastosowana technologia będzie typowa dla tego rodzaju obiektów.

BURMISTRZ
Ustomidy
Krzysztof Gołaszewski